

Kansliavdelningen

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över remiss - Reglering av privata sjukvårdsförsäkringar SOU 2021:80

Sammanfattning

Region Gävleborg instämmer i utredningens uppfattning om att det är viktigt att skapa en tydlig bild av hur de privata sjukvårdsförsäkringarna påverkar den annars i huvudsak offentligfinansierade välfärdsmodellen. Region Gävleborg ställer sig positiva till ambitionen att staten via socialstyrelsen tar en övergripande roll i att öka kunskapsläget rörande de privata sjukvårdsförsäkringarnas påverkan på den svenska välfärdsmodellen. Samt ytterligare förtydligar vilket ansvar som vilar på Staten, huvudmännen respektive de enskilda vårdgivarna

Utredningen framhåller att de flesta frågor som rör privata sjukvårdsförsäkringar i dagsläget är i princip oregrerade denna avsaknad av ändamålsenliga och tydliga regler har skapat en osäkerhet kring rättsläget.

Särskilt framhålls otydligheten kring om det för privata vårdgivare är tillåtet att tillämpa olika kösystem för de patienter som har privat sjukvårdsförsäkring i jämförelse med de patienter som har offentligfinansierade sjukvårdsförsäkringar.

Region Gävleborg delar utredningens uppfattning om att det finns en stor osäkerhet kring det rådande rättsläget men vill betona att vård ska tillhandahållas i enlighet med intentionerna i hälso- och sjukvårdslagen. Vårdgivare ska prioritera vården efter medicinskt behov och inte utefter vilken försäkringsform patienten har.

Region Gävleborg delar utredningens uppfattning om att det nuvarande kunskapsläget är otillfredsställande och ställer sig positiv till att stärka kunskapsläget kring hur de privata sjukvårdsförsäkringarna nyttjas. Särskilt i frågor kring i vilken omfattning de nyttjas och för vilka typer av vård

Region Gävleborg konstaterar även att utredningens förslag till stor del utökar regionernas ansvar både gällande inrapportering av data samt uppföljningen både kring egna anställda och privata vårdgivares prioriteringar. Utifrån de ökade kostnaderna som detta kan antas innebära bör ytterligare medel från staten till regionerna övervägas

Kommentarer

Nedan följer kommentarer för de förslag som utredningen föreslår

13.2 Etiska plattformen och privatfinansierad vård

Region Gävleborg instämmer i utredningens förslag. Även om framtagandet av den etiska plattformen skedde under en tid då den privatfinansierade vården inte var etablerade i samma utsträckning som idag så är den tillämplig även på diskussioner som omfattar faktorer som rör den privatfinansierade vården

13.3 Finansiering av hälso- och sjukvården

Region Gävleborg instämmer i utredningens konstaterande att det i dagsläget inte finns några uttryckliga eller ändamålsenliga regler för de fallen då hälso- och sjukvården finansieras via privata sjukvårdsförsäkringar. Detta skapar en osäkerhet både för enskilda patienter och för huvudmännen vilket riskerar att drabba arbetet med att säkerställa en god patientsäkerhet. Det är därför positivt att staten genom lag skapar en rikstäckande och ändamålsenlig reglering och även säkerställa en ändamålsenlig tillsyn av densamma.

13.4 Nya verktyg och bättre förutsättningar vad gäller regionernas avtal med privata vårdgivare

Region Gävleborg delar utredningens förslag om att när en region ingår ett avtal med en privat vårdgivare ska det av avtalet framgå hur den privata vårdgivaren ska försäkra att vården utförs på samma villkor som om vården hade bedrivits i offentlig regi. Samt förtydligandet att offentlig hälso- och sjukvårdsverksamhet inte får finansieras med privata medel.

Region Gävleborg ställer sig positiv till utredningens förslag om att upphandlande regioner genom avtal ska säkerställa att den offentligt finansierade vården som upphandlats inte påverkas av eventuella andra uppdragsgivare som den privata vårdgivaren har.

Utredningen föreslår vidare ett antal förslag på hur regionerna genom avtalsreglering kan säkerställa detta men i och med att man här inte presenterar några förslag på bindande former för detta så kommer det bli respektive region som ansvarar för att utforma formerna för hur detta ska genomföras. Även om det är positivt att det finns möjligheter att göra lokala anpassningar på hur efterlevnad ska uppnås så riskerar ansvarsförskjutningen till de enskilda

huvudmännen att motverka syftet med att skapa en enhetlig reglering och riskerar att skapa regionala skillnader.

Region Gävleborg delar inte utredningens uppfattning om att förändringarna som föreslås i utredningen är av sådan omfattning att de endast skulle innebära en mindre engångsinsats för framtagandet av mallar och rutiner och att det fortsatta arbetet med löpande uppföljning skulle innebära en obetydlig arbetsinsats. Det löpande arbetet med att kontinuerligt utvärdera avtalen med privata vårdgivare utifrån deras avtalsituation i övrigt skulle ensamt ta både tid och anspråk i resurser utöver de kraven som ställs i dagsläget. Region Gävleborg anser därför att man bör överväga behovet av att tillföra statliga medel till regionerna för att finansiera det utökade ansvaret.

13.5 Tystnadspliktsgränsen mellan den privata vårdgivaren och regionen

Region Gävleborg ser positivt på utredningens förslag om att genomföra förändringar rörande rapporteringsplikt i patientdatalagen (2010:659) för att möjliggöra att regionen som huvudman kan inhämta information även från privata vårdgivare.

13.6 Förstärkning av IVO:s tillsyn över hälso- och sjukvården

Region Gävleborg ställer sig bakom förslaget att anmälningsskyldigheten till IVO:s vårdgivarregister även ska avse uppgifter om hur vården är finansierad och om vårdgivaren har flera uppdragsgivare och hur den vården isådana fall är finansierad.

Region Gävleborg ställer sig även bakom förslaget att IVO ska få meddela de förelägganden som behövs för efterlevnaden av reglerna om anmälan till vårdgivarregistret. Beslut om föreläggande ska få förenas med vite

Båda förslagen är förutsättningar för att stärka det nationella kunskapsläget kring privat sjukförsäkringar samt möjliggöra en statlig tillsyn över att solidaritetsprincipen är vägledande vid prioriteringen av patienter.

13.7 Uppgift om finansieringsform i patientregistret

Region Gävleborg ställer sig bakom förslaget att behandlingar i patientdataregistret ska få avse finansieringsform i vården.

Nyttan med förslaget är tydlig utifrån ambitionen att stärka det nationella kunskapsläget kring de privata sjukvårdsförsäkringarnas påverkan på välfärdsystemet och förbättra möjligheten till kvalitetsuppföljning.

Den absoluta sekretessen för uppgifterna i patientregistret som följer av bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillsammans med kravet på samtycke för att inkluderas i ett patientregister utgör ett fullgott skydd för den personliga integriteten.

13.9 Förmån av privata sjukvårdsförsäkringar ska särredovisas

Region Gävleborg ställer sig positiva till förslaget att arbetsgivaren ska till Skatteverket särredovisa förmån av privata sjukvårdsförsäkringar, på individnivå, antingen i en arbetsgivardeklaration eller genom att lämna en kontrolluppgift. Arbetsgivaren ska redovisa värdet av den privata sjukvårdsförsäkringen

Region Gävleborg delar utredningens bedömning att redovisningen är nödvändig för att stärka det nationella kunskapsläget kring privata sjukvårdsförsäkringars påverkan på den svenska välfärdsmodellen.

Ur ett arbetsgivarperspektiv har Region Gävleborg inget att erinra mot förslaget då det inte berör regionen som arbetsgivare.

13.10 Den nationella väntetidsdatabasen och privatfinansierad vård

Region Gävleborg delar utredningens bedömning att den nationella väntetidsdatabasen bör utvecklas samt att skyldigheten att rapportera till denna även bör omfatta privata vårdgivare i de fallen där de bedriver offentligt finansierad vård.

13.11 Regionernas hantering av bisysslor

Region Gävleborg ställer sig bakom utredningens rekommendationer att SKR Bör ta fram riktlinjer och utbildningsmaterial för att stödja regionerna i sitt arbete med att hantera bisysslor för hälso- och sjukvårdspersonal.

Eva Lindberg
Regionstyrelsens ordförande

Göran Angergård
Regiondirektör